

**NÖROJENİK İLETİŞİM BOZUKLUKLARI:
DİL, BİLİŞ, İLETİŞİM VE DEĞERLENDİRME**

Yazar

ÖĞr. Gör. Dr. Melis Buse ARSLAN

NÖROJENİK İLETİŞİM BOZUKLUKLARI: DİL, BİLİŞ, İLETİŞİM VE DEĞERLENDİRME

Yazar

Öğr. Gör. Dr. Melis Buse ARSLAN

ISBN: 978-625-382-289-7

E-ISBN: 978-625-382-290-3

DOI: 10.54637/vizetek.9786253822903

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın yazılı izni olmaksızın kitabın tamamı veya bir bölümü ile kapak tasarımı; elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap basılı ve elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğine ilişkin her türlü bilimsel ve hukuki sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra KULAKSIZ

Dizgi & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL

Baskı: Ankara | Mayıs, 2026

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Matbaa Sertifika No: 47479

ÖN SÖZ

Nörojenik edinilmiş dil bozuklukları, klinik uygulamada sıklıkla karşılaşılan ancak değerlendirilmesi ve yorumlanması çok boyutlu bir yaklaşım gerektiren karmaşık yapılardır. Bu alanda yürütülen çalışmalar, dilin tek başına ele alınmasının yeterli olmadığını; bilişsel süreçler, sosyal etkileşim ve günlük yaşam bağlamının da değerlendirme sürecine dahil edilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu kitap, nörojenik iletişim bozukluklarını dil, biliş ve iletişim boyutlarıyla bütüncül bir çerçevede ele almak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta, afazi başta olmak üzere demans, travmatik beyin hasarı ve sağ hemisfer hasarına bağlı iletişim bozuklukları güncel literatür doğrultusunda incelenmiş; bu bozuklukların değerlendirilmesinde kullanılan ulusal ve uluslararası ölçme araçları sistematik bir biçimde sunulmuştur.

Bu çalışmanın temel amacı, klinik uygulamada kullanılan değerlendirme araçlarını yalnızca tanıtmak değil, aynı zamanda bu araçların hangi klinik durumlarda nasıl kullanılacağına ilişkin bir rehber sunmaktır. Bu yönüyle kitap hem akademik hem de klinik kullanıma yönelik bir kaynak olmayı hedeflemektedir.

İÇİNDEKİLER

1. İletişim	1
1.1 İletişim Bozukluğu.....	4
2. Nörojenik Edinilmiş Dil Bozuklukları	6
2.1 Afazi.....	8
2.1 Afazi Sınıflandırması	11
2.1.2 Tutuk Afaziler	12
2.1.2 Akıcı Afaziler.....	18
2.3 Afazide Değerlendirme	22
2.2 Demans	26
2.2.1 Demans Sınıflandırması	28
2.3 Demansta Değerlendirme	31
2.4 Travmatik Beyin Hasarına Bağlı Bilişsel İletişimsel Sorunlar	34
2.4.1 Travmatik Beyin Hasarına Bağlı Bilişsel İletişimsel Sorunlarda Değerlendirme.....	37
2.5 Sağ Beyin Hasarına Bağlı İletişimsel Sorunlar.....	40
2.5.1 Sağ Beyin Hasarına Bağlı İletişimsel Sorunlarda Değerlendirme ..	42
3. Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan Uluslararası Değerlendirme Araçları.....	43
3.1.2 Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan Biliş Değerlendirme Araçları.....	51
3.1.3 Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan İletişim Değerlendirme Araçları.....	55
3.2 Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan Ulusal Değerlendirme Araçları.....	60
3.2.1 Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan Dil Değerlendirme Araçları.....	62
3.2.2. Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan Biliş Değerlendirme Araçları.....	67
3.2.3 Nörojenik Edinilmiş Dil Bozukluklarında Kullanılan İletişim Değerlendirme Araçları.....	70